

EKO – KALENDÁR

01 – 12/2025

Január 2025

10. január	Medzinárodný deň tuleňov
Tento medzinárodný deň bol stanovený na deň 10. januára, čím nám každoročne pripomína, že by nám nemalo byť ľahostajné, či z našej planéty do budúcnosti trvalo vymiznú niektoré druhy zvierat, ktoré sú vo veľkej miere ohrozené komerčným lovom. Už v roku 1946 celkom 17 vtedajších veľrybárskych štátov podpísalo vo Washingtone Medzinárodný dohovor o regulácii veľrybárstva.	
5. – 7. január	Vtáčia hodinka
Vtáčia hodinka je názov každoročného sčítania vtáctva.	
20. január	Deň tučniakov
Tučniaky sú zábavné a zaujímavé zvieratá, ktoré sú jedinečné v mnohých rôznych ohľadoch. Väčšina ľudí však nevie, že počet tučniakov po celom svete klesá. Každý rok sa populácia tučniakov znižuje alarmujúcim tempom a väčšina sveta si to neuvedomuje, pretože „skutočné“ tučniaky v ich prirodzenom prostredí nevidia.	
20. január	Deň vonkajších prechádzok
Odvtedy, čo si ľudia zvykli žiť vo vnútri, je pre nich potešením vyjsť von na prechádzku na čerstvý vzduch. S cieľom pripomenúť ľuďom, aby zostali aktívni a užívali si čerstvý vzduch, ponúka Deň prechádzok skvelý dôvod, prečo urobiť niečo pre zdravie a stráviť nejaký čas v prírode.	
24. január	Medzinárodný deň vzdelania
Medzinárodný deň vzdelania je každoročne 24. januára pripomínaným medzinárodným sviatkom, venovaným vzdelávaniu. Sviatok bol ustanovený v roku 2018, kedy Valné zhromaždenie OSN prijalo rezolúciu, ktorá vyhlasuje 24. január Medzinárodným dňom vzdelania na pripomienku dôležitosti vzdelávania pre nastolenie celosvetového mieru a udržateľného rozvoja. Prvýkrát bol oslavovaný 24. januára 2019.	
26. január	Medzinárodný deň čistej energie
Veľká časť skleníkových plynov, ktoré zahaľujú Zem a zachytávajú slnečné teplo, vzniká pri spaľovaní fosílnych palív (ropy, uhlia a plynu) na výrobu elektriny a tepla. Vo svete, ktorý bojuje so zmenou klímy, zohráva čistá energia dôležitú úlohu pri znižovaní emisií a môže byť prínosom aj pre komunity bez prístupu k spoľahlivým zdrojom energie.	
27. január	Deň výmeny semien
Výmena semien je súčasťou našej histórie a bola jednou z prvých komodít, s ktorými sa obchodovalo. Prvý oficiálny deň výmeny semien sa konal 26. januára 2006 vo Washingtone DC. Odvtedy sa koná vždy poslednú januárovú sobotu. Je to deň, kedy sa záhradníci môžu stretnúť a vymeniť si semienka zo svojich najlepších rastlín.	
27. január	Deň National Geographic
National Geographic Magazine od svojho vzniku v roku 1888 pokrýva tisíce tém, od milých, mierumilovných balijských tanečnic až po kontroverzné témy, ako je brutálne zabíjanie zvierat pytlíkmi, ktorí sú presvedčení o magických vlastnostiach určitých častí zvierat.	
28. január	Medzinárodný deň znižovania emisií
Vzhľadom na to, že zmena klímy naďalej ovplyvňuje náš svet, ľudia ju pociťujú, ale zároveň stále prispievajú k degradácii planéty. Situácia ale nemusí byť beznádejná! Medzinárodný deň znižovania emisií CO ₂ je tu preto, aby motivoval každého človeka k lepšiemu využívaniu zdrojov, ktoré sme dostali.	
31. január	Medzinárodný deň zebier
Na posledný januárový deň pripadá Medzinárodný deň zebier. Jeho cieľom je verejnosti predstaviť týchto afrických nepárnokopytníkov a predovšetkým upozorniť na to, že všetky tri druhy zebier patria k ohrozeným zvieratám a ich počty vo voľnej prírode stále klesajú.	
<h2>Február 2025</h2>	
1. február	Deň bez palmového oleja
Hoci sa nám môže zdať, že sa nás problematika palmového oleja netýka, že tu predsa dažďové pralesy nemáme, opak je pravdou. Podľa odborníkov sa do Slovenskej republiky každoročne dovezie cca 30 000 ton palmového oleja. Ide o jeden z našich najdôležitejších príspevkov k devastácii tropických pralesov, ktoré sú zdrojom najväčšej biodiverzity planéty a domovom miliónov ľudí.	
2. február	Svetový deň mokradí
Svetový deň mokradí je medzinárodný významný deň, ktorého oslavy pripadajú každý rok na 2. februára. Oslavou tohto dňa si pripomíname dátum prijatia Dohovoru o mokradiach majúcich medzinárodný význam (Ramsarský dohovor) 2. februára 1971 v iránskom meste Ramsar na brehu Kaspického mora. Svetový deň mokradí bol prvýkrát oslavovaný v roku 1997.	
10. február	Medzinárodný deň leoparda arabského
Rýchly úhyn leoparda arabského, kriticky ohrozeného druhu na Červenom zozname IUCN, predstavuje veľkú prekážku pre ochranu biodiverzity v jeho domovskom regióne a zdôrazňuje naliehavosť riešenia prírodnej krízy, ktorá ohrozuje ekosystémy na celom svete.	

10. február	Svetový deň strukovín
10. február je Svetovým dňom strukovín od roku 2019. Jeho vyhláseniu predchádzal rok 2016 ako Medzinárodný rok strukovín. Svetový deň strukovín má za cieľ zvýšiť povedomie svetovej verejnosti o výhodách a prínosoch strukovín - či už v konzumácii, alebo produkcii. Konzumácia strukovín má tiež pomôcť s napĺňaním Cieľov udržateľného rozvoja – predovšetkým koniec hladu vo svete.	
14. február	Medzinárodný deň darovania kníh
International Book Giving Day prebieha po celom svete a jeho poslaním je, ako názov napovedá, darovať knihu. Akcia je zameraná najmä na deti a má rozvíjať záujem detí o knihy. Prvýkrát sa tento deň uskutočnil v roku 2012 a odvtedy je pravidelne každý rok.	
14. február	Svetový deň šimpanzov Bonobo
Nie je náhodou, že Svetový deň Bonobo pripadá na deň lásky. Bonobovia sú matriarchálnou spoločnosťou s oveľa pokojnejšou rodinnou dynamikou ako ostatné tri druhy ľudoopov. Konflikty v skupine sa obvykle riešia neagresívnym správaním, pravdepodobne kvôli ženskej dominancii. Samce sú na nižších pozíciách ako všetky samice v tlupe a pracujú spoločne skôr ako rodina ako jeden dominantný samec. Známi ako hippie ľudoopy majú sklón „milovať sa, nie bojovať“.	
15. február	Medzinárodný deň zelených múrov
Tento dátum pripomína výročie narodenia vynálezcu živých stien a vizionára, záhradného architekta Stanleyho Harta Whitea v roku 1891. Medzinárodný deň zelených stien oslavuje a vyzdvihuje krásu a ekologické prínosy živých stien, zelených stien, vertikálnych záhrad i zelených fasád.	
15. február	Medzinárodný deň hrochov
Hrochy obojživelné sú tretím najťažším druhom párnokopytníka. Za ich najbližšieho príbuzného je považovaný hrošík libérijský.	
17. február	Svetový deň odolnosti cestovného ruchu
Cestovný ruch prispieva k trom rozmerom udržateľného rozvoja a k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja (SDG): k hospodárskemu rastu, znižovaniu chudoby a ochrane životného prostredia.	
18. február	Svetový deň veľrýb
Tretia februárová nedeľa je už tradične venovaná veľrybám. V rámci tohto dňa si pripomíname, aké sú dôvody ich ohrozenia a tiež prečo je potrebné tieto obrie morské cicavce chrániť. Svetový deň veľrýb bol zavedený v roku 1980 na Maui (Havaj) pri príležitosti každoročnej migrácie keporkakov.	
18. február	Medzinárodný deň batérií
Medzinárodný deň batérií sa oslavuje v deň narodenia talianskeho vynálezcu Alessandra Volty – 18. februára.	
27. február	Medzinárodný deň polárnych medvedí
Svetový deň medvedí (World Bear Day) je venovaný ochrane všetkých medvedí bez ohľadu na druh. Medvede sú globálne ohrozené úbytkom ich životného prostredia v dôsledku činnosti človeka, klimatických zmien, ale aj vzhľadom na svoju mohutnosť a priame konflikty s ľuďmi. Tento sviatok je umocnený aj svetovým dňom medvedí - 23. marec.	
Marec 2025	
1. marec	Globálny deň pripojenia
Niekedy je dobré odpojiť sa od elektronického sveta a zapojiť sa do skutočného sveta. Zažite prírodu, hovorte s ľuďmi a aspoň na krátku chvíľu žite život bez obrazoviek.	
1. marec	Svetový deň morskej trávy
Morské trávy sú kľúčové pre potravinovú bezpečnosť, zmierňovanie zmeny klímy, ochranu pobrežia a biodiverzitu. Sú však ohrozené ľudskou činnosťou, znečistením a zmenou klímy.	
2. marec	Medzinárodný deň záchrany mačiek
Adopcia mačacieho spoločníka je skvelý spôsob, ako dať druhú šancu na šťastný život. Zachránené mačky často prinášajú lásku a radosť do svojich nových domovov a zároveň poskytujú zábavu a spoločnosť. Medzinárodný deň záchrany mačiek je tu, aby zvýšil povedomie o tejto veci a priviedol ľudí do láskyplného vzťahu s týmito rozkošnými chlpatými tvormi.	
3. marec	Svetový deň divokej prírody
Svetový deň divokej prírody pripadá každoročne na 3. marca a pripomína, že je nutné divokú prírodu chrániť. Aj v slovenských horách a lesoch sa nájdu vzácne druhy zvierat, ktorých síce v poslednej dobe pribúda, ale stále im treba vytvárať vhodné podmienky pre život.	
14. marec	Deň crowdfundingu
Crowdfunding je prax financovania projektov z malých čiastok peňazí pochádzajúcich od veľkého množstva ľudí. Hoci sa to môže zdať ako inovácia, v skutočnosti siaha až do 19. storočia ako efektívny spôsob získavania peňazí na veci a projekty, napríklad tie ekologické.	
14. marec	Medzinárodný deň akcií pre rieky a proti priehradám
Medzinárodný deň akcií pre rieky a proti priehradám bol inšpirovaný a nariadený účastníkmi First International Meeting of People Affected by Dams – tzv. prvého medzinárodného stretnutia ľudí postihnutých priehradami, ktorý sa konal v marci 1997 v brazílskej Curitibae.	
16. marec	Digital Cleanup Day

Rastúce obavy o spotrebu energie v sektore informačných a komunikačných technológií (ICT) a znečistenie CO₂ spôsobené nehospodárnymi digitálnymi praktikami priviedli Let's Do It World k zahájeniu prvej globálnej kampane digitálneho upratovania v roku 2020 a odvtedy sa koná každoročne v marci.

16. marec	Národný deň pandy
------------------	--------------------------

Hoci pôvod tohto sviatku nie je známy, môžeme predpokladať, že tento deň bol vytvorený, aby priniesol povedomie o kráse pánd, aby nedošlo k ich vyhynutiu. V roku 1961 vznikol World Wide Fund for Nature a vytvoril svoje logo okolo Pandy, pretože je to zvierka, ktorá je krásne, ohrozená a milovaná mnohými ľuďmi na svete.

18. marec	Svetový deň recyklácie
------------------	-------------------------------

Svetový deň recyklácie pripadá na 18. marca a svoju premiéru mal v roku 2018. Vyhlasuje ho londýnska spoločnosť The Global Recycling Foundation, ktorá ním chce poukázať na dôležitú úlohu, ktorú recyklácia zohráva pre našu planétu.

20. marec	Svetový deň obnovy divočiny
------------------	------------------------------------

20. marca ľudia na celej planéte oslavujú Svetový deň obnovy divočiny. Bol zahájený v roku 2021 organizáciou Global Rewilding Alliance (GRA). World Rewilding Day zvyšuje povedomie o potrebe ochrany prírody a inšpiruje ľudí a organizácie po celom svete, aby sa zúčastnili praktickej obnovy divočiny.

20. marec	Svetový deň žaby
------------------	-------------------------

Svetový deň žiab je každoročná oslava, ktorá pripadá na 20. marca, kedy sa po celom svete konajú rôzne exkurzie, pozorovania, besedy a ďalšie akcie s cieľom upozorniť na ich ohrozenie, chrániť týchto obojživelníkov a poskytnúť im bezpečnejšie prostredie na prežitie.

20. marec	Svetový deň vrabcov
------------------	----------------------------

Vrabc domáci, predtým bežný, všadeprítomný spevavý vták, je dnes v mnohých krajinách Európy miznúcim druhom. Kvôli úbytku vrabcov bol organizáciou Nature Forever Society od roku 2010 20. marec vyhlásený za Svetový deň vrabcov (World Sparrow Day).

21. marec	Svetový deň sadenia
------------------	----------------------------

Vedeli ste, že na celom svete sa oslavuje deň venovaný výsadbe? Nemyslíme Deň Zeme alebo Deň stromov, ale úplne samostatný sviatok. Venuje sa výsadbe v akejkoľvek možnej podobe, od výsadby v záhrade, po pomoc organizáciám alebo dokonca len šíreniu povedomia o dôležitosti rastlín.

21. marec	Medzinárodný deň lesov
------------------	-------------------------------

Medzinárodný deň lesov bol vyhlásený na valnom zhromaždení OSN v decembri roku 2012 a prvýkrát sa oslavoval 21. marca 2013. Jeho hlavným účelom je oslava a zvýšenie povedomia o význame všetkých typov lesných ekosystémov pre udržateľný rozvoj.

22. marec	Svetový deň vody
------------------	-------------------------

Spojené národy tento deň navrhli v roku 1992 v rámci Agendy 21 na rokovaní UNCED v Rio de Janeiro, v Brazílii. Dôvodom je skutočnosť, že na svete viac ako miliarda ľudí trpí nedostatkom pitnej vody, nemá prístup k vode. Propagácia agentúr UN a mimovládnych organizácií venujúcich sa problémom spojeným s vodou je zameraná na čistotu a ochranu vôd a ich úsporu.

23. marec	Celosvetová kampaň Hodina Zeme
------------------	---------------------------------------

Kampaň Hodina Zeme sa koná vždy poslednú marcovú sobotu (až na výnimky kvôli Veľkej noci) a stala sa jedným z najväčších hnutí za životné prostredie na svete, do ktorého sa zapájajú milióny ľudí vo viac ako 180 krajinách a územiach. Vôbec prvýkrát sa táto akcia konala 31. marca 2007 v Austrálii, keď vyše 2,2 milióna domácností a firiem v Sydney vyplo na hodinu svetlá. Odvtedy sa stala katalyzátorom pozitívneho dopadu na životné prostredie a vďaka využitiu sily ľudí riadi zásadné legislatívne zmeny.

23. marec	Svetový deň medveďov
------------------	-----------------------------

Svetový deň medveďov (World Bear Day) je venovaný ochrane všetkých medveďov bez ohľadu na druh. Medvede sú globálne ohrozené úbytkom ich životného prostredia v dôsledku činnosti človeka, klimatických zmien, ale aj vzhľadom na svoju mohutnosť a priame konflikty s ľuďmi.

29. marec	Deň lamantínov
------------------	-----------------------

Deň kapustňákov (anglicky Manatee Appreciation Day) je venovaný zvyšovaniu povedomia o týchto svojráznych tvoroch, ktoré sú bohužiaľ ohrozené. Aj keď je lov kapustňákov obvykle nezákonný, sú naďalej pytliačení pre mäso a kožu. Tiež sú často smrteľne zranení pri zrážkach s člnmi. Je dôležité zvýšiť povedomie o nich, aby tieto fascinujúce zvieratá mohli prežiť aj do budúcnosti.

30. marec	Deň nulového odpadu
------------------	----------------------------

Cieľom Medzinárodného dňa nulového odpadu, vyhlasovaného OSN od roku 2023, je propagovať modely udržateľnej spotreby a výroby a zvýšiť povedomie o tom, ako iniciatívy nulového odpadu prispievajú k presadzovaniu Agendy pre udržateľný rozvoj 2030.

Apríl 2025

1. apríl	Medzinárodný deň vtáctva
-----------------	---------------------------------

Prvý apríl nepatrí len aprílovým žartíkom, ale viac ako 100 rokov aj všetkým operencom. Prvého apríla roku 1906 bola totiž podpísaná medzinárodná Konvencia o ochrane užitočného vtáctva. A práve na pamiatku podpisu tejto konvencie sa už od roku 1906 oslavuje 1. apríl ako „Medzinárodný deň vtáctva“.

3. apríl	Svetový deň vodných živočíchov
-----------------	---------------------------------------

Svetový deň vodných živočíchov bol založený v roku 2020 ľuďmi z Animal Law Clinic na Lewis & Clark Law School (Portland, Oregon, USA), ktorí chceli upozorniť na význam vodných živočíchov pre našu spoločnosť a ekosystémy. Vodné živočíchy, ktoré sú široko rozšírené po celom svete, sú často ohrozené v dôsledku interakcií, ktoré ľudia majú priamo so zvieratami alebo nepriamo prostredníctvom narušenia ich biotopov.

5. apríl | **Pešo do práce**
Dobré pre vaše fyzické zdravie, dobré pre vaše duševné zdravie, dobré pre planétu. Dajte si ráno trochu času na príchod do práce pešo a získajte všetky tieto výhody.

14. apríl | **Deň dobrých skutkov**
Tento sviatok založila v roku 2007 v Izraeli podnikateľka a filantropka Shari Arison prostredníctvom neziskovej organizácie, ktorá spája ľudí, ktorí chcú byť dobrovoľníkmi a organizácie, ktoré potrebujú pomoc. V roku 2011 sa tento deň stal celosvetovým s účastníkmi z celého sveta a odvtedy sa milióny ľudí a tisíce organizácií z viac ako 108 krajín každoročne spájajú k dobrovoľníctvu a #DoGood...

22. apríl | **Deň Zeme**
Pred viac ako 50-timi rokmi, 22. apríla 1970, sa na rôznych miestach Spojených štátov zhromaždilo 20 miliónov ľudí, ktorí demonštrovali za zdravšie životné prostredie. Kampaňou chceli demonštranti presadiť prijatie nových zákonov o ochrane životného prostredia a presadiť tieto otázky do politickej diskusie. Kampaň mala nebývalý ohlas a jej výsledkom bol vznik Dňa Zeme, ktorý sa každý rok 22. apríla oslavuje po celom svete ako medzinárodného sviatku životného prostredia.

25. apríl | **Svetový deň tučňakov**
Svetový deň tučňakov je oslavná a vzdelávacia iniciatíva, ktorá povzbudzuje ľudí, aby sa dozvedeli viac o tučňakoch, ich životnom prostredí, o tom, aké dôležité sú pre naše ekosystémy a akým hrozbám čelia.

28. apríl | **Svetový deň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci**
28. apríl patrí každoročne od roku 2003 obeťom pracovného úrazu, či chorobám z povolania. Tento deň vyhlásila Medzinárodná organizácia práce a je tiež spomienkou na tých, ktorí zahynuli alebo boli zranení pri výkone práce.

Máj 2025

1. máj | **Do práce na bicykli**
Celý máj na bicykli, kolobežke, pešo alebo poklusom - teda udržateľne a aktívne. Prihláste sa s kolegami, celou firmou alebo na vlastnú päsť do výzvy Do práce na bicykli, ktorú už 11 rokov organizuje spolok AutoMat, a podporte vlastnú kondíciu aj rozvoj infraštruktúry pre cyklo i peších.

2. máj | **Svetový deň tuniakov**
Tuniak je po dlhú dobu obeťou svojho nutričného úspechu. Je bohatý na Omega-3 a okrem toho obsahuje aj minerály, bielkoviny a vitamín B12. Podľa najnovších údajov je 33,3 percenta populácií tuniakov lovených na biologicky neudržateľnej úrovni. Preto v decembri 2016 Valné zhromaždenie OSN odhlasovalo oficiálne dodržiavanie Svetového dňa tuniakov.

3. máj | **Deň Slnka**
Deň Slnka je medzinárodný sviatok pripadajúci na 3. mája a prvýkrát bol oslavovaný v roku 1978 v USA. Slnko je pre nás veľmi dôležité, ohrieva našu planétu, vďaka nemu žijeme. A predovšetkým v poslednej dobe začal rozmach využitia slnečnej energie, ako obnoviteľného zdroja.

3. máj | **Medzinárodný deň lesných materských škôl**
3. mája, kedy sa v roku 1993 otvorila prvá oficiálne uznaná lesná materská škola v nemeckom Flensburgu, sa oslavuje Medzinárodný deň lesných materských škôl. Po celom svete sa k nemu pripájajú škôlky z viac ako 20 štátov.

4. máj | **Svetový deň nahého záhradníctva**
Najjednoduchší spôsob, ako osláviť Svetový deň nahého záhradníctva, je priamo v názve - len vyjdite a vytrhnite burinu, zasadte čerstvé paradajky alebo sa starajte o kvety...

4. máj | **Medzinárodné dni vtáčieho spevu**
Vítanie vtáčieho spevu nadväzuje na tradíciu založenú v roku 1983 v Birminghame pod názvom Dawn Chorus Day, kde miestni ornitológovia prišli s nápadom privítať vždy prvú nedeľu v máji prichádzajúcu jar. Akciu neskôr prevzali partneri BirdLife International v celej Európe a Víťanie sa tak stalo najmasovejšou ornitologickou akciou vôbec.

11. máj | **Medzinárodný deň sťahovavých vtákov**
V roku 1993 Smithsonianске centrum pre sťahovavých vtákov vytvorilo Medzinárodný deň sťahovavých vtákov. Táto vzdelávacia kampaň sa zamerala na západnú pologuľu a od roku 2007 ju koordinuje Environment for the Americas (EFTA), nezisková organizácia, ktorá sa snaží prepájať ľudí s ochranou vtáctva. Koná sa vždy druhú májovú a októbrovú sobotu.

12. máj | **Medzinárodný deň zdravia rastlín**
Organizácia Spojených národov určila 12. máj Medzinárodným dňom zdravia rastlín (IDPH), s cieľom zvýšiť celosvetové povedomie o tom, ako môže ochrana zdravia rastlín pomôcť skončiť s hladom, znížiť chudobu, chrániť biodiverzitu a životné prostredie a podporiť hospodársky rozvoj. Deň je kľúčovým dedičstvom Medzinárodného roku zdravia rastlín 2020.

16. máj | **Medzinárodný deň svetla**
Medzinárodný deň svetla sa oslavuje každý rok 16. mája, výročie prvej úspešnej prevádzky lasera v roku 1960 fyzikom a inžinierom Theodorom Maimanom. Tento deň je výzvou na posilnenie vedeckej spolupráce a využitie jej potenciálu na podporu mieru a udržateľného rozvoja.

20. máj	Svetový deň včiel
Každoročným pripomínaním Svetového dňa včiel môžeme zvýšiť povedomie o zásadnej úlohe, ktorú včely a ďalší opeľovači zohrávajú pri udržiavaní zdravia ľudí a planéty a o mnohých výzvach, ktorým dnes čelia. Tento deň sa oslavuje od roku 2018, keď úsilie slovenskej vlády viedlo Valné zhromaždenie OSN k vyhláseniu 20. mája za Svetový deň včiel.	
21. máj	Deň sústavy Natura 2000
Legislatívny základ pre vytvorenie najväčšej medzinárodne koordinovanej siete chránených území sveta bol vytvorený v roku 1992. 21. mája si pripomíname ako deň sústavy Natura 2000, ktorá pomáha chrániť a pre ďalšie generácie zachovať vzácne a ohrozené voľne žijúce živočíchy, voľne rastúce rastliny a prírodné stanovišťa.	
21. máj	Medzinárodný deň čaju
Valné zhromaždenie OSN sa rozhodlo vyhlásiť 21. máj Medzinárodným dňom čaju. Tento deň podporuje kolektívne akcie na realizáciu aktivít v prospech udržateľnej výroby a spotreby čaju a zvýšenie povedomia o jeho dôležitosti v boji proti hladu a chudobe.	
22. máj	Medzinárodný deň biodiverzity
22. máj sa po celom svete už od roku 2000 oslavuje ako medzinárodný deň biodiverzity. Tento deň nám pripomína, aký význam má pre ľudskú spoločnosť aj planétu biodiverzita, teda prírodné bohatstvo zahŕňajúce rozmanitosť všetkých génov, druhov i ekosystémov.	
24. máj	Európsky deň parkov
Európsky deň národných parkov (European Day of Parks) pripadá na 24. mája a jeho cieľom je zvyšovať povedomie o chránených územiach a ich podpore zo strany verejnosti. Chce zdôrazňovať význam dobre koncipovanej a udržiavanej siete chránených území na európskom kontinente a dôslednej starostlivosti o ich prírodné, kultúrne a historické dedičstvo.	
25. máj	Svetový deň migrácie rýb
Svetový deň migrácie rýb je jednodňová celosvetová oslava, ktorej cieľom je zvýšiť povedomie o dôležitosti voľne tečúcich riek a migrujúcich rýb. Túto akciu zaštituje organizácia World Fish Migration Foundation a zúčastňujú sa jej státisíce ľudí po celom svete.	
Jún 2025	
1. jún	Deň korálových útesov
1. jún je výzvou k akcii pre spotrebiteľov, firmy a organizácie, aby sa zamysleli nad citlivým ekosystémom korálových útesov v našich oceánoch. Deň spája širokú verejnosť s lídrami verejného diania, aby spoločne vytvorili aktívnu zmenu prostredníctvom vzdelávania a zapojenia sa.	
3. jún	Svetový deň bicykla
Svetový deň bicykla bol Valným zhromaždením OSN vyhlásený na 3. júna. Deklarácia OSN vyzvala všetky členské štáty k oslave a podpore cyklistiky a k jej začleneniu do všetkých úrovní štátnej politiky. Bicykel, používaný už po stáročia, organizácia ocenila pre jeho unikátnosť, dlhovekosť a všestrannosť, pričom ide o jednoduchý, cenovo dostupný, spoľahlivý, čistý a ekologicky vhodný dopravný prostriedok.	
5. jún	Svetový deň životného prostredia
Svetový deň životného prostredia ustanovilo v roku 1972 Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov. Z pohľadu ochrany a obnovy životného prostredia je tento sviatok považovaný za jednu z najdôležitejších udalostí v roku. Zmyslom akcie je rozšíriť všeobecné povedomie o ekologických otázkach a uprieť pozornosť svetovej verejnosti na zásadné ekologické výzvy súčasnosti. Každý môže napomôcť riešeniu ekologických problémov, ochrana životného prostredia sa týka každého z nás.	
5. jún	Medzinárodný deň boja proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu
Odhaduje sa, že každá piata ulovená ryba pochádza z nezákonného, neohláseného a neregulovaného rybolovu. Keď sa takéto ryby dostanú na naše tanieri, stávame sa nevedomými spoluvinníkmi neudržateľných a často trestných praktík, ktoré poškodzujú naše budúce blaho a udržateľnosť našej planéty. Môžeme to však pomôcť zmeniť.	
6. jún	Svetový deň zelených striech
Svetový deň zelených striech, ktorý ustanovili organizátori z Európskej federácie EFB, pripadá od roku 2020 na 6. júna. Obľuba takzvaných vegetačných striech pritom z roka na rok rastie, už ale zďaleka nejde len o trendovú záležitosť. Zelené vegetačné strechy sú totiž funkčné, pretože prispievajú k ochladeniu domu a vytvárajú príjemnú mikroklimu, hlavne v mestách, kde nahrádzajú chýbajúcu zeleň.	
7. jún	Svetový deň bezpečnosti potravín
K ďalšiemu zvýšeniu bezpečnosti potravín a obmedzeniu svetového nárastu chorôb z potravín, vyzýva Svetový deň bezpečnosti potravín (World Food Safety Day - WFSD), ktorý sa oslavuje 7. júna. Návrh na jeho vyhlásenie v rámci Organizácie Spojených národov (OSN) odsúhlasila komisia Codex Alimentarius v roku 2016.	
8. jún	Víkend otvorených záhrad
Sviatok otvárania bežne neprístupných záhrad verejnosti (Open Garden & Squares Weekend) vznikol v roku 1998 vo Veľkej Británii a prebieha vždy počas druhého júnového víkend. Cieľom udalosti bolo poskytnúť verejnosti príležitosť aspoň raz v roku navštíviť inak uzavreté záhrady a dvory Londýna. Nápad sa stretol s nadšením, po niekoľkých ročníkoch usporiadaných v Británii, sa pomaly začal šíriť aj do ďalších miest a stal sa postupne tradičným po celej Európe.	
8. jún	Svetový deň oceánov

Tento sviatok, vyhlásený na Konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji v Rio de Janeiro (1992), má ľuďom pripomenúť význam a životodarnú úlohu oceánov. Zdroje vody sú obmedzené a na našej planéte nebudeme mať nikdy viac vody, než máme doteraz. Ochrana oceánov teda začína ochranou zdrojov vody a tu môže pomôcť každý z nás.

11. jún	Medzinárodný deň rysov
----------------	-------------------------------

Na 11. júna pripadá Medzinárodný deň rysov. Vyhlásilo ho 11 organizácií zapojených do rozsiahleho európskeho projektu 3Lynx, ktorý je financovaný programom Interreg Central Europe. Organizácie, venujúce sa ochrane tejto vzácnej mačkovitej šelmy u nás, každoročne pripravujú pre verejnosť celý rad podujatí.

15. jún	Svetový deň vetra
----------------	--------------------------

Dňa 15. júna 2009 sa prvýkrát konal Svetový deň vetra. A to z iniciatívy Európskeho združenia pre veternú energiu (EWEA) a Svetovej rady pre veternú energiu (GWEC), dvoch významných medzinárodných organizácií, ktoré koordinujú v európskom a svetovom meradle podporu využívania energie vetra.

17. jún	Medzinárodný deň proti rozširovaniu púští a sucha
----------------	--

Medzinárodný deň proti rozširovaniu púští a sucha stanovila OSN na 17. júna v roku 1994. Jeho hlavným cieľom je zvýšenie povedomia verejnosti o medzinárodnej spolupráci týkajúcej sa boja proti dezertifikácii a dôsledkom sucha.

22. jún	Svetový deň dažďových pralesov
----------------	---------------------------------------

Prvý Svetový deň dažďových pralesov bol oslavovaný 22. júna 2017 a založila ho organizácia Rainforest Partnership v rámci úsilia o zvýšenie povedomia a podpory akcií na ochranu svetových dažďových pralesov.

26. jún	Svetový deň chladenia
----------------	------------------------------

Neberme chladenie ako samozrejmosť v modernom živote. Zvážme, aký by bol život bez neho a buďme vďační za inovátorov, ktorí nám to umožnili.

27. jún	Svetový deň rybárstva
----------------	------------------------------

27. jún je od roku 1985 oficiálnym sviatkom spojeným so športovým rybolovom (a chovom rýb vôbec). Od roku 2001 je tento sviatok dokonca pod oficiálnou záštitou OSN. Primárnym cieľom ustanovenia tohto sviatku bolo upozorniť na nutnosť ochrany populácií rýb s dôrazom na dlhodobú udržateľnosť.

29. jún	Medzinárodný deň trópov
----------------	--------------------------------

Medzinárodný deň trópov, ustanovený Valným zhromaždením OSN na deň 29. júna, je pripomienkovým dňom OSN. Jeho cieľom je osláviť nevšednú diverzitu tropických regiónov a zároveň upozorniť na výzvy, ktoré stoja pred národmi týchto regiónov. Je príležitosťou na zdieľanie expertíz a na rozvoj spolupráce.

Júl 2025

1. júl	Mesiac bez plastov
---------------	---------------------------

Júl bol vyhlásený celosvetovým mesiacom bez plastu. Plasty majú dlhú životnosť a preto sa v prírode dlho rozkladajú. Veľkým problémom je tak enormné množstvo odpadu vyskytujúce sa po celom svete vrátane oceánov. Problém s plastmi je však oveľa väčší – drobné čiastočky rozpadajúceho sa plastu – tzv. mikroplasty, možno dnes nájsť úplne všade – v pôde, vode, aj v telách zvierat a ľudí.

3. júl	Medzinárodný deň bez plastových vreciek
---------------	--

Pomôžte v boji proti plastovému znečisteniu tým, že odstavíte tenké plastové vrecká. Skúste si do obchodu priniesť opakovane použiteľné tašky a vrecká a na drobné nákupy sa zrieknite plastových vreciek.

11. júl	Svetový deň populácie
----------------	------------------------------

Svetový deň populácie je medzinárodný sviatok pripadajúci na 11. júla. Jeho cieľom je zvýšiť povedomie o problémoch globálnej populácie. Bol ustanovený Radou guvernérov Rozvojového programu OSN v roku 1989. Predchádzal mu „Deň päť miliárd“, keď roku 1987 bol na planéte Zem zaznamenaný presný počet obyvateľov a to 5 miliárd. To už je dávno...

12. júl	Medzinárodný deň boja proti piesočným a prašným búrkam
----------------	---

Pieskové a prachové búrky predstavujú obrovskú a rozsiahlu výzvu pre dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja v jeho ekonomickom, sociálnom a environmentálnom rozmere. V posledných desaťročiach sa stali vážnym celosvetovým problémom vzhľadom na ich významný vplyv na životné prostredie, zdravie, poľnohospodárstvo, živobytie a sociálno-ekonomický blahobyt.

13. júl	Medzinárodný deň hornín
----------------	--------------------------------

Medzinárodný deň hornín bol vytvorený preto, aby sa ľudia na celom svete mohli dozvedieť viac o najrôznejších horninách, ktoré hrajú v životnom prostredí veľkú úlohu a ľudia ich v priebehu rokov využívali na mnohé účely.

14. júl	Európsky deň kúpania v riekach
----------------	---------------------------------------

Big Jump alebo Európsky deň kúpania v riekach vyhlasuje pravidelne Sieť európskych riek (European Rivers Network) so sídlom vo Francúzsku, vždy druhú júlovú nedeľu. Big Jump bol prvýkrát vyhlásený v roku 2005 a nadväzuje na Medzinárodný deň kúpania v Labe, organizovaný každoročne od roku 1997 nemeckou organizáciou Deutsche Umwelthilfe.

14. júl	Medzinárodný deň alternatív k spaľovaniu
----------------	---

Svetový deň alternatív k spaľovniam vyhlásila na 14. júl medzinárodná sieť GAIA (Global Alliance for Incineration Alternatives). Viac ako 230 organizácií vo viac ako 60 krajinách organizuje v tento deň osvetové akcie. Dátum bol zvolený na prvý deň rokovania Medzivládneho výboru pre prípravu Štokholmského dohovoru o zákaze a obmedzení perzistentných organických látok. Spaľovne totiž patria k hlavným zdrojom úniku týchto látok do životného prostredia.

14. júl	Deň povedomia o žralokoch
Žralok, obávaný a rešpektovaný, ale pritom kruto lovený a ubližovaný, vidíme ho ako neľútostného predátora. V skutočnosti je v dôsledku ľudskej činnosti niekoľko druhov žralokov ohrozených vyhynutím. Napriek tomu sú žraloky kľúčovými aktérmi morského ekosystému, ktorí pomáhajú udržiavať rovnováhu. Z tohto dôvodu sa každý rok 14. júla oslavuje Deň povedomia o žralokoch.	
16. júl	Svetový deň hadov
Svetový deň hadov, ktorý sa koná každý rok 16. júla, má za cieľ zvýšiť povedomie o viac ako 3500 druhoch hadov, ktoré existujú po celom svete.	
20. júl	Deň vesmírneho prieskumu
Spoločnosť ťažila a ťaží z prieskumu vesmíru rôznymi spôsobmi, vrátane zdravia a medicíny, komunikácie, informačných technológií, dopravy, ekológie a mnohých ďalších. Deň vesmírneho prieskumu je ideálnou príležitosťou ukázať a osláviť pokroky, ktoré svet vďaka prieskumu vesmíru urobil.	
23. júl	Svetový deň veľrýb a delfínov
Komerčný rybolov sa v minulosti dostal na takú úroveň, že existuje reálna hrozba vyhynutia niekoľkých druhov morských cicavcov, ako sú veľryby a delfíny. Prvýkrát boli zavedené obmedzujúce kvóty a deklarován úplný zákaz komerčného lovu veľrýb 23. júla 1982. Tento dátum bol následne vybraný (v roku 1986) za Svetový deň veľrýb a delfínov.	
27. júl	Vezmite svoju izbovú rastlinu na prechádzku
Vezmite svoju izbovú rastlinu na prechádzku po okolí, zmeňte tempo, doprajte jej trochu čerstvého vzduchu a dajte šancu predstaviť ju susedom.	
28. júl	Svetový deň ochrany prírody
Svetový deň ochrany prírody sa každoročne oslavuje 28. júla a kladie si za cieľ vytvoriť povedomie o nutnosti chrániť životné prostredie, prírodné zdroje, rastliny a zvieratá, ktorým hrozí vyhynutie.	
29. júl	Deň dažďa
V priebehu ľudských dejín ľudia a kultúry na celom svete oslavujú dažď a jeho životodarnú silu. Všetok život je závislý na daždi a dažď udržuje náš svet zelený a svieži. Na Deň dažďa sa oslavuje všetko, čo je mokré a krásne.	
31. júl	Svetový deň strážcov prírody
31. júl slúži každoročne na uctenie pamiatky strážcov prírody z celého sveta, ktorí za uplynulý rok položili svoje životy v službe na ochranu prírody. Jedná sa o celosvetovú akciu medzinárodnej organizácie International Ranger Federation, ktorej členom je okrem iného European Ranger Federation a naša ASP SR.	
August 2025	
1. august	Deň ekologického dlhu
Svetový deň prekročenia (Earth Overshoot Day) vypočítava od roku 2006 medzinárodná organizácia Global Footprint Network zaoberajúca sa udržateľnosťou. Využíva na to dáta z jednotlivých krajín poskytované Organizáciou Spojených národov a Medzinárodnou energetickou agentúrou.	
2. august	Medzinárodný deň piva
Premýšľali ste niekedy o tom, akú záťaž pre životné prostredie predstavuje obyčajné pivo? Tým skôr, keď sa dnes po svete oslavuje International Beer Day, teda Medzinárodný deň piva. Ide o pohyblivý sviatok, ktorý prebieha každoročne prvý piatok v mesiaci auguste.	
4. august	Deň nezávislosti na mäse
Dobré pre vaše telo, dobré pre planétu, dokonca dobré pre rozpočet: pozrite sa, o čom je vegetariánsky a vegánsky životný štýl tým, že si urobíte jeden deň „nezávislý“ na mäse.	
4. august	Medzinárodný deň leopardov obláčkových
Zvýšte povedomie a zjednoťte svet v boji za záchranu leopardov obláčkových, zraniteľného druhu veľkých mačiek s tragicky klesajúcou populáciou.	
6. august	Deň ocenenia farmárov
Deň ocenenia farmárov sa každoročne oslavuje 6. augusta. Tento deň si kladie za cieľ zvýšiť povedomie o dôležitosti práce, ktorú poľnohospodári vykonávajú, keď pracujú pod horúcim letným slnkom, aby nám zaistili úrodu.	
8. august	Medzinárodný deň mačiek
Na 8. augusta už od roku 2002 každoročne pripadá Medzinárodný deň mačiek. Vyhlásil ho Medzinárodný fond ochrany zvierat (International Fund for Animal Welfare – IFAW) spolu s ďalšími niekoľkými organizáciami bojujúcimi za práva zvierat. Cieľom tohto dňa je zdôrazniť význam mačiek v živote ľudí.	
10. august	Nešliapnite na včelu

Počet včiel sa v niektorých krajinách znížil za posledné desaťročie iba na polovicu bez zjavnej príčiny a preto je životne dôležité, aby sa o nich ľudia starali. Udržovali včelie populácie, opeľovanie a produkciu medu. A presne o tom je tento deň!	
10. august	Svetový deň levov
Svetový deň levov si kladie za cieľ zvýšiť povedomie o majestátnych lovcoch, počet dramatických poklesov prišiel do bodu, kedy je potrebné ich umiestniť na zoznam ohrozených druhov.	
12. august	Svetový deň slonov
Svetový deň slonov je každoročná medzinárodná udalosť, ktorá sa koná 12. augusta, venovaná zachovaniu a ochrane slonov. V roku 2011 ho vytvorili kanadskí filmári Patricia Sims a Michael Clark a je podporovaná nadáciou Elephant Reintroduction Foundation.	
13. august	Medzinárodný deň vlkov
Na Medzinárodný deň vlkov chceme zdôrazniť, akú úlohu majú vlci v ekosystéme a ako môžeme pracovať na udržateľnej budúcej koexistencii s týmto druhom.	
14. august	Svetový deň kosatiek
Ako vrcholoví predátori v oceáne sú tieto ikonické zvieratá nielen fascinujúce, ale sú tiež známe ako „kľúčový“ druh. To znamená, že hrajú zásadnú úlohu v morských ekosystémoch, mimo iné také ako „indikačný“ druh, ktorý nám môže veľa povedať o zdraví a pohode ekosystému.	
14. august	Svetový deň jašteríc
Svetový deň jašteričiek sa každoročne oslavuje 14. augusta. Hlavnými skupinami oslavujúcimi tento sviatok sú školy, ZOO, parky a nadšenci do plazov. Tento deň nebol prijatý organizáciami na ochranu prírody na vyššej úrovni, ako je Svetový fond na ochranu prírody (WWF), preto sa zameriava hlavne na povedomie o plazoch, ako domácich maznáčikoch.	
17. august	Deň čiernych mačiek
Sedemnásť august je od roku 2011 vyhlásený dňom vľúdnosti, ocenenia a pochopenia pre čierne mačky. Niet pochýb o tom, že tieto ebenovo temné šelmičky sú rovnako záhadné ako krásne.	
17. august	Medzinárodný deň zvierat bez domova
V tento deň je čas venovať úsilie alebo peniaze na pomoc opusteným zvieratám po celom svete, od poskytovania jedla cez kastráciu, až po pomoc so záchranou a adopciou.	
19. august	Svetový humanitárny deň
Darujte, zvýšajte povedomie a venujte dobrovoľne svoj čas na pomoc humanitárnym snahám po celom svete a pomôcť chudobným je potrebné v každej krajine, dokonca aj v našej vlastnej, pri príležitosti Svetového humanitárneho dňa.	
19. august	Medzinárodný deň orangutanov
Medzinárodný deň orangutanov bol stanovený na 19. augusta, aby sme ocenili najznámejšiu obeť priemyslu palmového oleja. Táto akcia má pomôcť povzbudiť verejnosť, aby prijala opatrenia na ochranu tohto úžasného druhu.	
24. august	Noc pre netopiere
Medzinárodná (predtým európska) noc pre netopierov je osvetová akcia zameraná na ochranu netopierov. Jedná sa o akciu s dlhoročnou tradíciou, ktorá zaujala mnoho odborníkov z celého sveta. V roku 2012 sa rady organizátorov rozšírili aj do tak exotických lokalít ako je Egypt, Sýria, Libanon, Kórea, či dokonca aj Južná Amerika, celkom sa tejto akcie zúčastňuje na 40 štátov celého sveta.	
25. august	Svetový týždeň vody
Ide o najväčšiu konferenciu o globálnych problémoch s vodou. Svetový týždeň vody je miestom, kde možno skúmať nové spôsoby hospodárenia s vodou a riešiť najväčšie výzvy ľudstva: od potravinovej bezpečnosti a zdravia po poľnohospodárstvo, technológie, biodiverzitu a klímu.	
26. august	Medzinárodný deň psov
Pes je najlepší priateľ človeka. Je ako posledná chýbajúca časť skladačky puzzle, ktorá dodáva ľudskému životu pocit naplnenia. A práve preto si psy zaslúžia mať svoj medzinárodný sviatok – Deň psov. Tento sviatok bol uznaný v roku 2004 a oslavuje sa 26. augusta.	
29. august	Deň viac bylín a menej soli
Nízky obsah soli neznamená bez chuti. Nájdite nové zdravé recepty alebo urobte zdravšie svoje staré recepty tým, že nahradíte trochu soli chutnými a zdravými bylinkami.	
29. august	Medzinárodný deň proti jadrovým testom
Medzinárodný deň proti jadrovým testom sa oslavuje 29. augusta. Bol ustanovený 2. decembra 2009 na 64. zasadnutí Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov rezolúciou, ktorá vyzýva na zvýšenie povedomia o účinkoch skúšobných výbuchov jadrových zbraní alebo akýchkoľvek iných jadrových výbuchov a nutnosti ich zastavenia ako jedného z prostriedkov na dosiahnutie cieľa sveta bez jadrových zbraní.	
30. august	Medzinárodný deň žralokov veľrybích
Navštívte pobrežie alebo akvárium a pozrite sa na pozoruhodného žraloka veľrybieho, alebo si prečítajte o tom, ako môžete tieto úžasné tvory chrániť pred vyhynutím.	
September 2025	
1. september	Medzinárodný deň primátov

Tento deň je venovaný záchrane a ochrane primátov všetkých druhov vrátane šimpanzov, opíc, orangutanov, goríl a mnohých ďalších. Animal Defenders International (ADI) založil Deň primátov v roku 2005 so zvláštnym zameraním na ukončenie experimentov na opiciach za účelom výskumu chorôb. Podľa Medzinárodnej únie pre ochranu prírody (IUCN) je viac ako tretina primátov považovaná za kriticky ohrozené alebo ohrozené druhy.

5. september | **Medzinárodný deň charity**

Od roku 2013 je stanovený Organizáciou Spojených národov Medzinárodný deň charity, ktorý pripadá práve na 5. septembra. Ide o výraz podpory a úcty organizáciám i jednotlivcom po celom svete, ktorí pomáhajú, kde je potrebné, na dobrovoľníckej a filantropickej báze. Prečo práve 5. septembra? Na počesť jednej veľmi významnej humanitárnej pracovníčky. V tento deň, roku 1997 zomrela Matka Tereza, ktorá za svoj život dostala mnoho ocenení za humanitárnu pomoc a dokonca bola vyhlásená za blahoslavenú.

6. september | **Svetový deň bahniakov**

Svetový deň bahniakov (World Shorebirds Day) bol vyhlásený za účelom čo najviac zvýšiť povedomie verejnosti o dôležitosti ochrany a výskumu týchto jedinečných, spravidla extrémne ďaleko migrujúcich, často ohrozených a silne ubúdajúcich druhov vtákov.

7. september | **Medzinárodný deň čistého ovzdušia za modrú oblohu**

Medzinárodný deň čistého ovzdušia za modrú oblohu vyhlásilo Valné zhromaždenie OSN na 7. septembra s cieľom posilniť medzinárodnú spoluprácu pri zlepšovaní kvality ovzdušia a znižovaní jeho znečistenia. Vyhlásenie bolo vykonané prostredníctvom rezolúcie 74/212 a prijaté na 52. plenárnom zasadnutí tohto zhromaždenia 19. decembra 2019.

7. september | **Medzinárodný deň povedomia o supoch**

Vzhľadom k tomu, že niektorým druhom supov vážne hrozí vyhynutie, má Medzinárodný deň povedomia o supoch za cieľ vzdelávať a obracať pozornosť verejnosti k úlohe tohoto tvora pre blaho životného prostredia.

9. september | **Európsky týždeň recyklácie batérií**

Cieľom je pripomenúť verejnosti dôležitosť triedenia a recyklácie batérií. Každý deň sa v Európe do obehu dostane zhruba 13,3 milióna batérií, ročne 3,33 miliárd. Približne tri štvrtiny z nich sú odovzdané na recykláciu. Vyhlasovateľom kampane je združenie národných organizácií pre zber batérií EUCOBAT.

16. september | **Deň zberu kameňov**

Staňte sa na jeden deň geológom a pozrite sa, aké zaujímavé kamene môžete nájsť vo vašom okolí. Prečítajte si knihu o miestnych horninách alebo použite internet a zistíte, čo nájdete.

16. september | **Medzinárodný deň ochrany ozónovej vrstvy**

Vznik tohto dňa sa datuje k 16. septembru 1987, kedy bol podpísaný svetoznámy Montrealský protokol. Jeho cieľom je dlhodobo obmedziť vypúšťanie chemických látok, ktoré ničia ozónovú vrstvu, do atmosféry. Tridsať rokov po podpísaní Montrealského protokolu bolo pozorované postupné uzatváranie ozónovej diery. Vzhľadom na chemické vlastnosti plynov, zodpovedných za likvidáciu ozónu, možno však očakávať, že ich vplyv bude pokračovať najmenej ďalších 50 až 100 rokov.

16. september | **Týždeň bez odpadu**

Zero Waste Week je ekologická kampaň na zníženie odpadu na skládkach a koná sa každoročne počas prvého celého týždňa v septembri. Ide o nekomerčnú kampaň, ktorej cieľom je demonštrovať prostriedky a metódy na zníženie plytvania, vytvoriť komunitnú podporu a zvýšiť povedomie o rastúcom probléme plytvania a znečistenia životného prostredia.

16. september | **Európsky týždeň mobility**

Európsky týždeň mobility je najrozsiahlejšou kampaňou na svete, zaoberajúcou sa udržateľnou mobilitou. Koná sa od roku 2002, vždy tretí týždeň v septembri a končí medzinárodným dňom bez áut. Každý ročník má svoje motto a súčasťou programu sú akcie spojené s udržateľnou dopravou, ako napríklad cyklojazdy, prednášky či festivaly, dochádza aj k dočasnej uzávierke niektorých ulíc automobilom a k otvoreniu ulíc peším a cyklistom.

17. september | **Svetový deň manty**

Tento špeciálny deň bol vytvorený na oslavu mant a zvýšenie povedomia o hrozbách, ktorým títo krásni a tajomní morskí obri čelia.

17. september | **Buď pripravený**

Byť pripravený na riešenie mimoriadnej udalosti, je dôležité pre každého a práve o tom je Get Ready Day! Je povzbudením pre jednotlivcov, rodiny a komunity, aby zvážili, čo je potrebné v prípade prírodných katastrof, pandémie a ďalších krízových udalostí.

18. september | **Svetový deň monitorovania vody**

Svetový deň monitoringu vody je medzinárodný deň založený v roku 2003 americkou nadáciou pre čistú vodu (ACWF) ako celosvetový vzdelávací program. Program, následne nazvaný „World Water Monitoring Challenge“ a „EarthEcho Water Challenge“, si kladie za cieľ vybudovať verejné povedomie a zapojenie do ochrany vodných zdrojov po celom svete tým, že umožní občanom vykonávať základné monitorovanie ich miestnych vodných zdrojov.

20. september | **World Cleanup Day**

Celosvetový upratovací deň (World Cleanup Day) je najväčšia globálna dobrovoľnícka akcia, ktorá v jeden deň spojí milióny dobrovoľníkov z krajín celého sveta.

20. september | **Európsky týždeň udržateľného rozvoja**

Európsky týždeň udržateľného rozvoja (ETUR) je celoeurópsky festival podujatí, ktoré propagujú myšlienky udržateľného rozvoja a spolu s ním aj organizácie a jednotlivcov, ktorí udržateľne žijú. Každoročne sa ho zúčastňujú desaťtisíce ľudí po celej Európe.

21. september	Deň nulových emisií
----------------------	----------------------------

Účelom Dňa nulových emisií je dať našej planéte každý rok aspoň na jeden deň pauzu od fosílnych palív a všetkého, čo sa vypúšťa do ovzdušia. To zahŕňa skleníkové plyny, znečisťujúce látky, mikročastice a ďalšie emisie, ktoré poškodzujú našu planétu a zdravie.

21. september	Medzinárodný deň pánd červených
----------------------	--

Nezisková organizácia Red Panda Network od roku 2010 vyhlasuje tretiu septembrovú sobotu ako „Medzinárodný deň pánd červených“, do ktorého osláv sa každoročne zapája stovka inštitúcií po celom svete.

21. september	Týždeň FSC lesov
----------------------	-------------------------

SC Forest Week (predtým FSC Friday) je celosvetová kampaň na zvyšovanie povedomia spotrebiteľov o udržateľnom lesnom hospodárstve a zodpovednej spotrebe. Prináša držiteľom licencie FSC po celom svete príležitosť spojiť svoje sily a predviesť úsilie o udržateľné lesníctvo. V dôsledku toho budú spotrebiteľia pri nakupovaní viac dbať na výber produktov z udržateľných zdrojov.

22. september	Deň bez áut
----------------------	--------------------

Európsky deň bez áut iniciovala Európska komisia v roku 2000 a odvtedy patrí k významným európskym dňom v ochrane životného prostredia. Akcia si drží stály termín, ktorým je 22. septembra. Hlavným zámerom kampane je upozorniť na neudržateľný nárast individuálnej automobilovej dopravy v mestách a na rôzne spôsoby jeho riešenia – podporu verejnej dopravy cestnej i železničnej, budovanie cyklotrás, skvalitňovanie priestranstva pre peších a pod.

23. september	Európsky deň ekologického poľnohospodárstva
----------------------	--

Prvý jesenný mesiac je už tradične vnímaný ako obdobie, kedy téma biopotravin rezonuje v celom rade európskych krajín. Preto 23. september bol vyhlásený Európskym dňom ekologického poľnohospodárstva ako príležitosť na zviditeľnenie celého biosektora, šírenie príkladov dobrej praxe, inovácií a pokroku v tomto odbore.

24. september	Svetový deň goríl
----------------------	--------------------------

Svetový deň goríl je každoročná akcia konaná 24. septembra, ktorá oslavuje gorily a dáva globálnym komunitám možnosť podniknúť kroky na ochranu tohto kriticky ohrozeného druhu.

26. september	Svetový deň environmentálneho zdravia
----------------------	--

Na 26. septembra bol Medzinárodnou federáciou environmentálneho zdravia (IFEH) vyhlásený Svetový deň environmentálneho zdravia a tento deň sa oslavuje každoročne. Environmentálne zdravie je odvetvie, ktoré sa zameriava na zdravotné vzťahy medzi ľuďmi a ich prostredím.

26. september	Svetový námorný deň
----------------------	----------------------------

Svet sa spolieha na bezpečný a efektívny medzinárodný lodný priemysel, ktorý je nevyhnutnou súčasťou akéhokoľvek programu pre budúci ekonomický rast udržateľným spôsobom. Svetový námorný deň bol založený v roku 1978 Medzinárodnou námornou organizáciou (IMO).

27. september	Svetový deň cestovného ruchu
----------------------	-------------------------------------

Cieľom Svetového dňa cestovného ruchu je iniciovať diskusiu o vplyve cestovného ruchu na planétu a o príležitostiach k udržateľnejšiemu rastu. Medzinárodný deň cestovného ruchu stavia ľudí do centra kľúčových diskusií. Kam speje cestovný ruch? Kam smerujeme? A ako sa tam dostaneme?

27. september	Vyobímaj vegetariána/ku
----------------------	--------------------------------

Ak poznáte vegetariána, či vegetariánku, objímte ich! Dnešný deň je totiž poctou tým, ktorí urobili krok k životu bez krutosti a naopak ohľaduplnosti k Zemi tým, že vyradili mäso zo svojho pravidelného jedálnička.

27. september	Deň záchrany koál
----------------------	--------------------------

Koaly, jedny z najobľúbenejších zvierat v Austrálii sú bohužiaľ zraniteľné a ohrozené kvôli strate prirodzeného prostredia, požiarom a chorobám. Save the Koala Day bol vytvorený, aby pomohol populácii tohto nádherného druhu vrátiť sa do zdravého stavu.

28. september	Deň záchrany králikov
----------------------	------------------------------

Medzinárodný deň králikov nabáda, aby sme ocenili prínos, ktorý králiky do našich životov prinášajú, ale tiež pripomína rôzne spôsoby, ktorými sú králiky poškodzované lekáckymi a kozmetickými testami, lovom pre mäso, či chovom pre kožušiny.

29. september	Medzinárodný deň povedomia o potravinových stratách a znižovaní
----------------------	--

Medzinárodný deň informovanosti o potravinových stratách a plytvaní je príležitosťou vyzvať na akciu tak verejný sektor (národné alebo miestne orgány), ako aj súkromný sektor (podniky a jednotlivcov) a stanoviť priority akcií. Pokročiť s inováciami s cieľom znížiť straty a plytvanie potravinami a budovať lepšie a odolnejšie potravinové systémy.

Október 2025

1. október	Svetový deň vegetariánstva
-------------------	-----------------------------------

V roku 1977 vyhlásila Medzinárodný deň vegetariánstva Severoamerická vegetariánska spoločnosť a v roku 1978 sa pridala aj Medzinárodná vegetariánska únia. Veľa vegetariánov po celom svete sa snaží v tento deň rozšíriť podvedomie o zdravej a ekologickej vegetariánskej strave.

2. október	Deň energetickej účinnosti
-------------------	-----------------------------------

Deň energetickej účinnosti kladie dôraz na úsporu peňazí, znižovanie znečistenia, znižovanie plytvania energií a vytváranie pracovných miest. Bol založený Americkou radou pre energeticky efektívnu ekonomiku (ACEEE) a koná sa vždy prvú stredu v októbri.	
2. október	Medzinárodný deň nenásilia
15. júna 2007 Valné zhromaždenie OSN odhlasovalo, že výročie narodenia Mahátmu Ghándího bude Medzinárodným dňom nenásilia. Deň je väčšinou venovaný šíreniu posolstva nenásilia čo najväčšiemu počtu ľudí vo všetkých krajinách sveta.	
2. október	Svetový deň hospodárskych zvierat
Tento deň je pripomínaný od roku 1983, kedy ho vyhlásilo Reformné hnutie za hospodárske zvieratá (Farm Animal Reform Movement, FARM). Dátum bol zvolený ako odkaz na osobnosť Mahátmu Ghándího (nar. 2. októbra 1869), ktorý sa za záujmy zvierat zasadzoval.	
4. október	Medzinárodný deň zvierat
4. októbra môže každý milovník zvierat so svojim miláčikom osláviť jeho veľký deň – Svetový deň zvierat. Táto tradícia sa začala už v roku 1931 v talianskej Florencii (zhodou okolností bola v tomto roku otvorená aj zoológická záhrada v Prahe). Účel vyhlásenia je jasný, pripomenúť ľuďom, že zvieratá sú živé tvory a dôležitá súčasť našej planéty. Správanie ľudí k zvieratám teda má byť ohľaduplné a každý by sa mal vyvarovať akýchkoľvek prejavov týrania a obmedzovania zvieracej slobody.	
5. október	Európsky festival vtáctva
Festival vtáctva je kampaňou BirdLife International, ktorá má za cieľ upozorniť na fenomén vtácej migrácie a na nebezpečenstvá, ktoré vtáky na ich cestách môžu stretnúť. Festival pripadá na prvý októbrový víkend, kedy partneri BirdLife International organizujú v jednotlivých európskych krajinách vychádzky do prírody spojené s pozorovaním vtákov a ďalším sprievodným programom.	
6. október	Medzinárodný deň geodiverzity
Táto každoročná oslava geodiverzity bola schválená v roku 2021 193 členskými štátmi, ktoré sa zúčastnili bienálnej Generálnej konferencie UNESCO v Paríži. Schválenie nasledovalo po žiadostiach Medzinárodnej únie geologických vied (IUGS) a 108 ďalších vedeckých organizácií s cieľom zvýšiť povedomie o mnohých výhodách, ktoré geodiverzita poskytuje ľuďom, spoločnosti a životnému prostrediu.	
6. október	Deň výmeny svietidiel
Change a Light Day je predovšetkým o vykonávaní veľkých zmien prostredníctvom malých akcií, pretože prechod z klasickej žiarovky na žiarovku LED môže pomôcť šetriť energiu, peniaze a v konečnom dôsledku aj životné prostredie.	
7. október	Svetový deň biotopov
V roku 1985 vyhlásila Organizácia Spojených národov prvý októbrový pondelok každého roku ako Svetový deň prírodných stanovišť. Cieľom je zamyslieť sa nad stavom našich obcí a nad základným právom všetkých na primerané prístrešie. Má tiež svetu pripomenúť jeho kolektívnu zodpovednosť za budúcnosť ľudského prostredia.	
7. október	Svetový deň bavlny
Svetovým dňom bavlny chce Organizácia Spojených národov zvýšiť viditeľnosť odvetvia bavlny a povedomie o zásadnej úlohe, ktorú zohráva v hospodárskom rozvoji, medzinárodnom obchode a zmierňovaní chudoby. Cieľom je tiež zdôrazniť význam udržateľného a inkluzívneho hospodárskeho rastu, plnej a produktívnej zamestnanosti a dôstojnej práce pre všetkých.	
8. október	Svetový deň chobotníc
Svetový deň chobotníc oslavuje jedného z najvýraznejších tvorov žijúcich na dnešnej planéte: chobotnice. Toto osemnohé tajomné stvorenie z podmorského sveta so sebou vždy prinášalo veľa fascinácie pre svoju inteligenciu, pohyblivosť a krásu.	
12. október	Medzinárodný deň sťahovavých vtákov
V roku 1993 Smithsonianske centrum pre sťahovavých vtákov vytvorilo Medzinárodný deň sťahovavých vtákov. Táto vzdelávacia kampaň sa zamerala na západnú pologuľu a od roku 2007 ju koordinuje Environment for the Americas (EFTA), nezisková organizácia, ktorá sa snaží prepájať ľudí s ochranou vtáctva. Koná sa vždy druhú májovú a októbrovú sobotu.	
13. október	Medzinárodný deň za obmedzenie prírodných katastrof
Medzinárodný deň za obmedzenie prírodných katastrof vyhlásila OSN už v roku 1989. V roku 2002 sa Valné zhromaždenie OSN ďalšou rezolúciou rozhodlo pripomínať tento deň, ako prostriedok na šírenie globálnej kultúry obmedzovania rizík prírodných katastrof, vrátane prevencie a pripravenosti. Oslavujeme ho každoročne 13. októbra.	
14. október	Medzinárodný deň elektroodpadu
Na 14. októbra pripadá Medzinárodný deň elektroodpadu (MDE), ktorý vyhlasuje Medzinárodné združenie kolektívnych systémov pre zber a recykláciu elektronického a elektrického odpadu WEEE Forum.	
16. október	Svetový deň jedla
Svetový deň jedla vznikol na základe rozhodnutia Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO, vznikla 16. októbra roku 1945 a o niekoľko desiatok rokov neskôr rozhodla, že si vo výročný deň jej založenia začneme každoročne pripomínať Svetový deň jedla). Tento deň zvyšuje povedomie o bezpečnosti potravín a význame prístupu k výživnej strave pre všetkých ľudí na svete, tiež pripomína záväzok jednotlivých štátov dosiahnuť do roku 2030 nulový hladomor.	
16. október	Deň poďakovania upratovacím pracovníkom

Thank Your Cleaner Day je zvláštny deň raz v roku, ktorý venujeme všetkým upratovacím pracovníkom. Prvýkrát ho v roku 2015 oslávila novozélandská profesijná organizácia upratovacích služieb, Building Service Contractors, aby poďakovala ľuďom, ktorí naše pracoviská udržujú čisté, bezpečné a hygienické.

20. október Medzinárodný deň leňochodov

Medzinárodný deň leňochodov bol založený v roku 2010 mimovládnu organizáciou v Kolumbii a od tejto doby sa pravidelne pripomína vždy 20. októbra. Na tento deň cieľi aj väčšina zoologických záhrad, ktorá leňochody chová. Formou prednášok a komentovaných prehliadok návštevníkom tak viac priblíži život a podmienky chovu týchto vzácných živočíchov.

20. október Deň stromov

Deň stromov je sviatok, ktorý sa oslavuje po celom svete od polovice 19. storočia. Dátum osláv Dňa stromov sa líši podľa klimatických podmienok jednotlivých krajín.

21. október Európsky týždeň biometánu

Prvý ročník Európskeho týždňa biometánu "Odpočítavanie do roku 2030: od cieľov k akcii!" nadväzuje na Európsku bioplynovú konferenciu, hlavnú udalosť Európskej bioplynovej asociácie (EBA). Tento nový koncept počíta s podporou Európskej komisie a prezentuje vývoj bioplynu v Európe.

23. október Deň udržateľnosti

Deň udržateľnosti dáva svetu príležitosť zoznámiť sa s témou bližšie a spoločne sa naučiť, čo môžeme urobiť pre podporu udržateľnosti. Preto každú poslednú stred v októbri, zasvätili školy, firmy a organizácie deň udržateľnému životu.

23. október Medzinárodný deň snežných leopardov

Na prvom Globálnom fóre snežných leopardov a ochrany ekosystémov, ktoré sa konalo v októbri 2013, všetkých 12 krajín s výskytom snežných leopardov podporilo Biškekskú deklaráciu, pretože si bolo vedomé, že ochrana snežných leopardov by si vyžadovala viac než len individuálny prístup. O rok neskôr a potom každoročne 23. októbra sa koná Medzinárodný deň snežných leopardov, aby sme si pripomenuli výročie Biškekskej deklarácie a zvýšili povedomie o snežnom leopardovi.

24. október Medzinárodný deň klimatických akcií

350 organizácií zorganizovalo prvý „Medzinárodný deň klimatických akcií“ 24. októbra 2009, aby ovplyvnili delegátov idúcich na zasadnutie Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy v decembri 2009 (COP15). Zámerom je však predovšetkým podporovať povedomie o realite zmeny klímy.

25. október Medzinárodný deň domácich maznáčikov

Medzinárodný deň domácich maznáčikov má dlhodobú tradíciu, oslavuje sa už od roku 1931. Vznikol ako oslava všetkých chovaných zvierat. Týmto dňom si tak pripomíname, ako dôležitou a neodmysliteľnou súčasťou našich životov sú. Aby bol ich život šťastný a zdravý, potrebujú nielen našu lásku, ale aj náš zodpovedný prístup k ich chovu.

31. október Svetový deň miest

Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov svojou rezolúciou 68/239 vyhlásilo 31. október Svetovým dňom miest. Očakáva sa, že tento deň výrazne podporí záujem medzinárodného spoločenstva o globálnej urbanizácii, posunie spoluprácu medzi krajinami pri napĺňaní príležitostí, pri riešení výziev urbanizácie a prispeje k udržateľnému rozvoju miest po celom svete.

November 2025

1. november Medzinárodný deň vegánstva

Najprv sa tento sviatok oslavoval v roku 1994, v deň 50. výročia založenia (britskej) Vegan Society, s ktorou je tak úzko prepojený. V súvislosti s Dušičkami, ktoré pripadajú hneď na ďalší deň, je možné tento deň pojať aj ako pietny akt. Častejšie sú však rôzne slávnosti a verejné ochutnávky, ktoré sú u verejnosti jednoznačne najobľúbenejšie.

3. november Svetový deň medúz

Hoci Svetový deň medúz môže pre niekoho znieť trochu zvláštne, má zmysel osláviť týchto bezstavovcov, ktorí sú na Zemi o milióny rokov dlhšie ako ľudia. Svetový deň medúz je určený na uctenie našich mierne slizkých súputníkov, ktorí niekedy môžu na pláži spôsobiť trochu zdesenia.

6. november Medzinárodný deň prevencie ničenia životného prostredia počas vojen a ozbrojených konfliktov

Tento medzinárodný deň bol navrhnutý a schválený Valným zhromaždením OSN 5. novembra 2001 z dôvodu vývoja vojnových stratégií a používaných zbraní. V dnešnej dobe majú bohužiaľ moderné zbrane (či už to sú jadrové zbrane alebo iné neľudské vynálezy) ďalekosiahle dôsledky na životné prostredie.

10. november Svetový deň vedy pre mier a rozvoj

Svetový deň vedy pre mier a rozvoj je medzinárodným dňom, ktorý zdôrazňuje dôležitú úlohu vedy v spoločnosti a oslavuje sa každý rok 10. novembra. Zdôrazňuje tiež potrebu zapojiť širšiu verejnosť do debát o nových vedeckých otázkach. Svetový deň vedy vyhlásila Organizácia Spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru (UNESCO) a prvýkrát sa oslavoval v roku 2002.

11. november Týždeň povedomia o vzťahoch medzi ľuďmi a zvieratami

Naše spojenie so zvieracou ríšou je puto, ktoré presahuje slová - spojenie s našimi malými chľapatými spoločníkmi až po majestátne divoké zvery, ktoré prináša do našich životov radosť a zázraky.	
16. november	Medzinárodný deň tolerancie
Tolerancia je rešpekt, prijatie a ocenenie bohatej rozmanitosti našich svetových kultúr, našich foriem vyjadrenia a spôsobov ľudského bytia. Deklarácia princípov tolerancie UNESCO z roku 1995. V roku 1996 prijalo Valné zhromaždenie OSN rezolúciu 51/95, ktorá vyhlásila 16. november Medzinárodným dňom tolerancie.	
16. november	Svetový týždeň antimikrobiálneho povedomia
Každoročne oslavovaný Svetový týždeň antimikrobiálneho povedomia má za cieľ zvýšiť povedomie o celosvetovej antimikrobiálnej rezistencii a podporiť osvedčené postupy medzi širokou verejnosťou, zdravotníkmi pracovníkmi a tvorcami politik, aby sa zabránilo ďalšiemu vzniku a šíreniu infekcií rezistentných voči liekom.	
19. november	Svetový deň toaliet
Svetový deň toaliet je od roku 2013 oficiálnym medzinárodným dňom OSN, ktorý má inšpirovať k riešeniu globálnej hygienickej krízy. Na celom svete žije 4,2 miliardy ľudí bez „bezpečne riadenej sanitácie“ a okolo 673 miliónov ľudí praktizuje otvorenú defekáciu. Pritom cieľ 6 udržateľného rozvoja si kladie za úlohu „Zaistiť dostupnosť a udržateľné hospodárenie s vodou a sanitáciou pre všetkých“.	
21. november	Svetový deň rybolovu
Svetový deň rybolovu sa každoročne oslavuje 21. novembra. Jeho cieľom je upozorniť na nadmerný rybolov, ničenie biotopov a ďalšie vážne hrozby pre udržateľnosť morských i sladkovodných zdrojov.	
21. november	Deň používania menej vecí
Zdá sa, že každý deň, ktorý uplynie, vedie k tomu, že sa v našich životoch hromadí čoraz viac zbytočnosti. Najnovšie technické hračky, najnovšie kuchynské vychytávky, najnovšie čokoľvek, to všetko musíme mať k dispozícii...	
22. november	Medzinárodný deň nekupovania ničoho
Medzinárodný deň nekupovania ničoho je výzvou pre širokú verejnosť, aby strávila aspoň jeden celý deň bez nakupovania. Cieľom je uvedomiť si naše konzumné správanie, ktorého dôsledkom býva často zadlžovanie, ničenie životného prostredia, odklon od skutočných hodnôt a ďalšie negatíva.	
26. november	Svetový deň udržateľnej dopravy
Počnúc rokom 2023 je 26. november oslavovaný ako Svetový deň udržateľnej dopravy OSN. Jadro tejto iniciatívy spočíva v uznaní udržateľných, nízkoemisných a energeticky účinných druhov dopravy ako zásadných faktorov, ktoré prispievajú k zmierňovaniu zmeny klímy a prispôsobovaniu sa jej. Tieto druhy dopravy navyše zohrávajú zásadnú úlohu pri plnení cieľov udržateľného rozvoja (SDGs) stanovených OSN.	
27. november	Deň adopcie korytnačiek
Nechajte sa inšpirovať korytnačkami a trochu spomaľte! Korytnačky sú nádherné stvorenia, z ktorých mnohé žijú mnoho desaťročí. Ale bohužiaľ sa s niektorými nezachádza príliš dobre a potrebujú pomoc od niektorých súcitných ľudských bytostí - dennú adopciu.	
December 2025	
3. december	Medzinárodný deň bez pesticídov
Medzinárodný deň bez pesticídov je každoročne vyhlasovaný organizáciou Pesticide International Network. V tento deň si pripomíname haváriu, ku ktorej došlo v noci 3. decembra 1984 v továrni na pesticídy v indickom meste Bhopále. Oslavuje sa od roku 1998, kedy bol v Rotterdame prijatý Rotterdamský dohovor o postupe predchádzajúceho súhlasu pre určité nebezpečné látky a pesticídy v medzinárodnom obchode.	
3. december	Giving Tuesday
Giving Tuesday je svetový deň štedrosti a dobrých skutkov. Oslavuje sa od roku 2012 vždy prvý utorok po Dni vďakyvdania a ako protipól nákupnému šialenstvu Black Friday. V tento deň sa stovky miliónov ľudí naprieč všetkými kontinentmi spoja, aby inšpirovali k štedrosti a konali dobro. Urobte spoločne s nami nielen na Giving Tuesday niečo dobré. Každý dobrý skutok a prejav štedrosti sa počíta.	
4. december	Medzinárodný deň gepardov
Šprintéri prírody, títo rýchli tvorovia stelesňujú ladnosť a rýchlosť, vymalovaní v zlatom kabáte, preháňajúci sa v divokých savanách. Medzinárodný deň gepardov oslavuje tieto neuveriteľné zvieratá a zároveň zvyšuje povedomie o hrozbe ich vyhynutia.	
5. december	Svetový deň pôdy
Pôda je pre ľudskú existenciu úplne kľúčová, je však ohrozená naším prístupom. Toto si bolo vedomé aj Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov, keď v decembri v roku 2013 prijalo uznesenie, že od roku 2014 bude 5. december Svetovým dňom pôdy, každoročne s rôznymi prioritnými témami.	
10. december	Medzinárodný deň práv zvierat
Ľudia, ktorí zdieľajú planétu so všetkými druhmi rôznych tvorov, niekedy potrebujú pripomenúť, že zvieratá si zaslúžia, aby sa s nimi zaobchádzalo dôstojne, s rešpektom a starostlivosťou. Ochrana práv zvierat na život bez ujmy, krutosti a zanedbávania môže totiž pomôcť vytvoriť súcitnejší a spravodlivejší svet pre všetkých.	
11. december	Medzinárodný deň hôr

Medzinárodný deň hôr patrí k relatívne mladým sviatkom, pretože ho ako významný deň vyhlásilo OSN až v roku 2003. Jeho zmyslom je podpora trvalo udržateľného rozvoja hôr a horských oblastí, aj za cenu obmedzenia turistiky.

13. december

Deň koní

Deň koní bol vytvorený, aby si pripomenul a vzdal hold kultúrnym, historickým a ekonomickým prínosom, ktoré kone priniesli. Nielen nadšení milovníci koní môžu pri jeho príležitosti týmto neuveriteľným tvorom preukázať svoje uznanie.

14. december

Medzinárodný deň opíc

Medzinárodný deň opíc je neoficiálny medzinárodný sviatok oslavovaný 14. decembra a oslavuje opice vrátane iných nečlovečích primátov, ako sú ľudoopy, nartúni a lemuri. Opičí deň je obzvlášť obľúbený medzi ochrancami zvierat, ekologickými aktivistami, výtvarnými umelcami a umeleckými inštitúciami.

19. december

Pozrite na ihličnany

Aj keď už máte svoj stromček na tohtoročné Vianoce, je tento deň skvelou príležitosťou vyjsť von, zoznámiť sa s ostatnými druhmi ihličnanov vo vašom okolí a zistiť, že títo kráľovskí obri sú okolo vás po celý rok.

20. december

Medzinárodný deň ľudskej solidarity

Valné zhromaždenie OSN v roku 2005 označilo solidaritu za jednu zo zásadných a univerzálnych hodnôt, ktoré by mali byť základom vzťahov medzi národmi v 21. storočí, a v tomto ohľade sa rozhodlo vyhlásiť 20. decembra každého roku medzinárodným Dňom ľudskej solidarity.

27. december

Medzinárodný deň pripravenosti na epidémie

Globálna zdravotná kríza hrozí, že preťaží už aj tak preťažené zdravotnícke systémy, naruší globálne dodávateľské reťazce a spôsobí neúmernú devastáciu životných podmienok ľudí vrátane žien a detí a ekonomík najchudobnejších a najzraniteľnejších krajín...